

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАФТИ І ГАЗУ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЗВО "ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
"УКРАЇНА" ДУБЕНСЬКА ФІЛІЯ**

**БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА,
БІБЛІОГРАФІСТИКА, БІБЛІОТЕРАПІЯ В ОСВІТІ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції**

20 квітня 2024 року

м. Мукачєво

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ
КАФЕДРА ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЗВО «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА» ДУБЕНСЬКА ФІЛІЯ
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТА КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА,
БІБЛІОГРАФІСТИКА, БІБЛІОТЕРАПІЯ В ОСВІТІ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції**

20 квітня 2024 року

**Мукачєво
2024**

читання стимулює розвиток мовленнєвих навичок у дітей, розширює їх словниковий запас та покращує навички читання та письма, сприяє розвитку критичного мислення у дітей, навчаючи їх аналізувати інформацію, розпізнавати стереотипи та розвивати критичне ставлення до навколишнього світу.

Однією з перспектив розвитку бібліотерапії в дошкільній педагогіці є її інтеграція в освітній процес. Бібліотерапевтичні сесії можуть стати постійною складовою навчального процесу в дошкільних закладах, допомагаючи дітям адаптуватися до навчання, розвивати критичне мислення та стимулювати інтелектуальний розвиток.

Бібліотерапія в дошкільній педагогіці є динамічно розвиваючим напрямком, що вимагає постійного наукового дослідження та впровадження інновацій. Вивчення ефективності різних методів, впливу різних літературних жанрів на розвиток дітей, а також інтеграція сучасних технологій у бібліотерапевтичний процес можуть привести до значущих досягнень у цій галузі. З розвитком бібліотерапії в дошкільній педагогіці очікується розширення методик та підходів до роботи з дітьми. Вивчення та адаптація різноманітних літературних текстів для різних вікових груп дітей дозволить ефективніше впливати на їх психоемоційний розвиток та соціальні навички.

Однією з ключових перспектив розвитку бібліотерапії в дошкільній педагогіці є підвищення кваліфікації педагогів в галузі бібліотерапії. Навчання педагогів сучасним методам та підходам бібліотерапії допоможе покращити якість освітнього процесу та забезпечити індивідуальний підхід до кожної дитини.

Отже, бібліотерапія в дошкільній педагогіці має великий потенціал для розвитку та впровадження в освітній процес. З ростом наукового підґрунтя, професійної підготовки педагогів та інноваційних підходів, цей метод може значно покращити якість дошкільної освіти, сприяти гармонійному розвитку дітей та підтримці їх психічного здоров'я.

УДК 02:37-042.4:004.032.6:004.031.42(043.2)

Алла МОРГУН

Мукачівський державний університет,
м. Мукачево

МУЛЬТИМЕДІЙНІ ЗАСОБИ В БІБЛІОТЕЧНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: ІНТЕРАКТИВНІСТЬ ТА ВІДКРИТТЯ НОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ОСВІТИ ТА РОЗВИТКУ

У сучасному світі, насиченому інформацією, розвиток технологій мультимедіа відіграє ключову роль у трансформації сфери освіти та розвитку. Мультимедійні засоби, такі як відео, аудіо, анімація та інтерактивність, не лише зробили процес навчання більш захоплюючим та ефективним, але й відкрили нові можливості для доступу до знань та взаємодії.

Перш за все, мультимедійність забезпечує візуальне та аудіальне представлення інформації, що полегшує її засвоєння та розуміння. Відеоуроки, ілюстрації, аудіофайли та анімації допомагають здобувачам вищої освіти візуалізувати складні концепції та зрозуміти їх з більшою чіткістю. Наприклад, відеопрезентації та анімаційні відеоролики можуть ілюструвати абстрактні поняття, що допомагає запам'ятовувати матеріал краще, ніж просте текстове пояснення.

Крім того, мультимедійність сприяє інтерактивності та індивідуалізації навчання. Інтерактивні вправи, відео-тестування та онлайн-курси дозволяють здобувачам вищої освіти навчатися у власному темпі та отримувати миттєвий зворотний зв'язок щодо їхнього прогресу. Більше того, інтерактивність дозволяє їм більше взаємодіяти з матеріалом, що сприяє кращому засвоєнню та розвитку критичного мислення.

Технології мультимедіа також розширюють можливості доступу до освіти. Завдяки інтернету та мобільним пристроям, здобувачі вищої освіти можуть отримати доступ до великої кількості освітніх ресурсів з будь-якої точки світу. Відкриті онлайн-курси, відеоуроки та додатки для навчання дозволяють навчатися навіть тим, хто раніше не мав доступу до традиційної освіти через географічні, економічні чи інші обмеження.

Наприклад, платформи з відкритим доступом, такі як Coursera, Khan Academy та edX, пропонують тисячі курсів з різних предметів, доступних для всіх бажаючих навчатися. Це відкриває нові можливості для самоосвіти та професійного розвитку незалежно від статусу, розташування чи фінансового стану.

Загалом, мультимедійність перетворює сферу освіти та розвитку, роблячи її більш доступною, ефективною та захопливою. Із зростанням доступу до технологій та розвитком цифрового середовища, мультимедійні засоби продовжують відігравати ключову роль у формуванні знань, навичок та культури у суспільстві.

У сучасному цифровому світі мультимедійні засоби стають все більш інтерактивними, відкриваючи перед користувачами необмежені можливості спілкування, навчання та розваги. Інтерактивність є ключовим аспектом цифрової культури, яка пронизує всі сфери життя людини, починаючи від освіти та розваг, і закінчуючи професійною діяльністю та комунікаціями.

Інтерактивність мультимедійних засобів полягає в можливості активного взаємодії користувача з контентом. Це означає, що користувачі мають змогу впливати на те, що вони бачать, читають або сприймають, і отримувати зворотний зв'язок в реальному часі. Інтерактивні мультимедійні засоби можуть приймати відповіді від користувачів у формі кліків, рухів миші, жестів на екрані сенсорних пристроїв, голосових команд тощо.

Однією з основних переваг інтерактивності мультимедійних засобів є залучення користувача до процесу сприйняття інформації. Замість пасивного прийому контенту, користувачі стають активними учасниками, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу та більшій зацікавленості. Наприклад, інтерактивні відеоуроки дозволяють здобувачам вищої освіти самостійно

вибирати теми для вивчення, виконувати завдання та отримувати миттєвий зворотний зв'язок щодо їхньої продуктивності.

Крім того, інтерактивність мультимедійних засобів сприяє покращенню залучення аудиторії. Відчуття власної участі в процесі сприйняття контенту стимулює інтерес до матеріалу та підвищує ймовірність подальшого взаємодії з ним. Наприклад, інтерактивні ігри, додатки та веб-сайти пропонують користувачам можливість вибору власного шляху розвитку сюжету, що робить процес більш захоплюючим та цікавим.

Проте інтерактивність мультимедійних засобів також поставляє перед розробниками нові виклики. Створення динамічних, адаптивних та ефективних інтерактивних інтерфейсів вимагає не лише технічних знань, але й розуміння психології користувачів та їхніх потреб. Крім того, інтерактивність може створювати додаткові труднощі у забезпеченні безпеки даних та конфіденційності користувачів.

Отже, інтерактивність мультимедійних засобів відкриває перед нами безліч нових можливостей у спілкуванні, навчанні та розвагах. Зрозуміння цього явища та його впливу дозволить нам краще використовувати ці технології для досягнення своїх цілей у цифровому віці.

У сучасному цифровому віці, бібліотеки та освітні заклади звертаються до мультимедійних засобів як до важливого інструменту для забезпечення ефективної та цікавої навчальної та культурно-освітньої діяльності. Використання таких засобів у бібліотечно-педагогічній сфері не тільки збагачує навчальний процес, але й забезпечує більшу доступність та привабливість для користувачів.

Однією з основних переваг використання мультимедійних засобів у бібліотечно-педагогічній сфері є можливість розширення доступу до різноманітних джерел інформації. Відеоуроки, електронні книги, аудіокниги та інші мультимедійні ресурси дозволяють користувачам отримувати знання у різних форматах, що відповідають їхнім індивідуальним потребам та перевагам. Наприклад, аудіокниги можуть бути корисними для людей з візуальними обмеженнями, тоді як відеоуроки можуть бути зацікавлені для візуально орієнтованих користувачів.

Інтерактивність є ключовим аспектом успішного використання мультимедійних засобів у бібліотечно-педагогічній діяльності. Інтерактивні відеоуроки, вебінари та онлайн-тести дозволяють користувачам активно взаємодіяти з матеріалом, отримувати миттєвий зворотний зв'язок та вдосконалювати свої знання. Такий підхід сприяє покращенню засвоєння матеріалу та розвитку критичного мислення.

Використання мультимедійних засобів у бібліотечно-педагогічній діяльності стимулює творчість та інновації. Розробка інтерактивних веб-сайтів, створення відеокурсів та аудіовізуальних матеріалів вимагає від бібліотекарів та педагогів використання новаторських підходів та технологій. Це дозволяє не лише покращити якість навчання та доступ до інформації, але й розвивати вміння користувачів працювати з сучасними технологіями.

Мультимедійні засоби мають великий потенціал у бібліотечно-педагогічній діяльності, який може бути використаний для поліпшення доступу до інформації, залучення користувачів та стимулювання творчості. Зрозуміння сучасних тенденцій та перспектив використання мультимедійних засобів дозволить бібліотекам та освітнім закладам ефективно використовувати ці технології для досягнення своїх цілей у навчанні та розвитку.

Список використаних джерел

1. Пінчук О. Проблема визначення мультимедіа в освіті: технологічний аспект. *Нові технології навчання*. Київ, 2007. Вип. 46. С. 55–58.
2. Малиновський О. Мультимедійні технології в бібліотечному обслуговуванні осіб з особливими потребами. *Бібліотечний вісник*. 2016. № 4. С. 16–20.
3. Малиновський О. Б., Ржеуський А. В., Веретеннікова Н. В., Кунанець Н. Е. Мультимедійні ресурси в інформаційному обслуговуванні користувачів бібліотек. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2015. № 4. С. 35–44.

УДК 028.8:615.85:82(043.2)

Алла МОРГУН,
Ельвіра-Олександра ГУСАК
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево

БІБЛІОТЕРАПІЯ ЯК ФОРМА ЛІТЕРАТУРНОГО ЛІКУВАННЯ

У сучасному світі, що швидко та невпинно розвивається, людині доводиться стикатися з різними непередбачуваними подіями та ситуаціями, які так чи інакше впливають і на стан її здоров'я. Будь-які проблеми, що з'являються на нашому життєвому шляху викликають у нас негативні емоції, які у свою чергу впливають на стан організму в цілому. Саме тому в епоху стрімкого інформаційно-комунікаційного розвитку нам доводиться знаходити для себе те, що допоможе відпочити та додасть сил та енергії у повсякденній метушні. У кожного на цей випадок є свій «помічник» або яке-небудь хобі, що дозволяє відволіктися і приділити час своєму ментальному здоров'ю. Хтось полюбляє малювати, інші – слухати музику або грати на музичному інструменті. Для когось – це зустріч із приємними людьми, прогулянка на свіжому повітрі або відпочинок на природі. Однак, крім цього, існує ще один дієвий спосіб для нашого емоційного одужання, а саме – читання книг. Більшість вважає, що книга потрібна лише для того, щоб почерпнути нові знання та збагатити словниковий запас. Проте, насправді, книга, крім свого «інтелектуального наповнення», володіє чудодійною психологічною силою. Доказом цього є спеціальний напрям бібліотечної діяльності, який має назву «бібліотерапія» (грец. Βιβλίον — книга і терапія).

Бібліотерапія – це унікальна форма літературного лікування, яка спирається на силу слів для покращення психічного стану та психологічного благополуччя особи. Розглянемо сутність бібліотерапії, її основні принципи та вплив на психічне здоров'я.

ЗМІСТ

Абельчакова Н. Особливості спілкування бібліотечного працівника і користувача бібліотеки	5
Білак О., Прокопович Л. Соціокультурна роль книги в публічному просторі Мукачівської міської центральної бібліотеки імені Олександра Духновича	7
Бузаші М., Веремчук О. Бібліотека як інформаційно-освітній центр	9
Веремчук О., Гасуляк С. Вебсайт бібліотеки ЗВО як інструмент інформаційного обслуговування користувачів	11
Веремчук О., Мещанінов А. Документний фонд як основа функціонування бібліотек	14
Веремчук О., Чмига В. Комплектування фондів бібліотек для дітей: проблеми надходження та вибуття	17
Гарапко В., Алмашій К. Використання нормативних документів ЮНЕСКО для етичного використання даних корінних народів штучним інтелектом	19
Гладиш С., Трачук Л. Архівування образотворчих документів	21
Головчук О. В. Історичний контекст бібліопсихології: психологічне сприйняття та значущість книги	23
Головчук О., Рубан О. Вплив книготерапії на емоційний інтелект читача	26
Гольча А., Прокопович Л. Стратегічні напрямки розвитку бібліотечної справи в Україні	28
Горпенюк М., Даниленко М. Сучасна бібліотека як поліфункціональний культурний комплекс	31
Гриценко І. Діджиталізація як основа діяльності сучасних бібліотек	33
Даниленко М. Бібліотерапія як один з методів психологічної реабілітації військових ...	36
Даниленко М., Федорук С. Цифровізація бібліотек та її соціокультурне значення	38
Демчина Л. Тенденції сучасного розвитку бібліотек ЗВО	40
Кампов Н. Становлення бібліотекознавства як науки.....	42
Качур О., Мовчан К. Бібліотерапія у вищій освіті: роль бібліотек	44
Купрунець М. Роль бібліотеки в соціалізації молоді з інвалідністю (з досвіду Рівненської обласної бібліотеки для молоді)	46
Лемак О. Українські письменники Закарпаття (20-30-ті рр. ХХ століття): роль бібліотечної педагогіки	49
Малець О., Малець Н., Бабинець М. Роль бібліотерапії в діяльності Союзу визволення України у роки Першої світової війни	51
Матвійчук О. Безпечне освітнє середовище у бібліотеці: огляд інформаційних ресурсів	54
Митничук Д., Постельжук О. Штучний інтелект на допомогу бібліотекарям	56
Мовчан К., Вишневська А. Бібліотека як платформа інтелектуального розвитку.....	58
Мовчан К., Власенко В. Бібліотека як освітній простір: розкриття можливостей для здобувачів вищої освіти	60
Мовчан К., Сабов А. Бібліотерапія в дошкільній педагогіці: перспективи та застосування	61
Моргун А. Мультимедійні засоби в бібліотечно-педагогічній діяльності: інтерактивність та відкриття нових можливостей для освіти та розвитку	63
Моргун А., Гусак Е.-О. Бібліотерапія як форма літературного лікування	66
Моргун А., Петрова А. Вплив читання на емоційний стан	69
Моргун А., Шершун Я. Психологічні аспекти читання та його вплив на розвиток особистості: роль бібліотек у підтримці психічного здоров'я людини	72

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>